

Petra Slováková

ŽELEZONOC

a jiné podivnosti

ROGERBOOKS

ISBN 978-80-89695-01-0

Železonoc a jiné podivnosti

Petra Slováková

Vydavateľstvo ROGERBOOKS

Copyright © Petra Slováková 2013

Obálka © Petra Slováková 2013

Ilustrácie © Petra Slováková, Kateřina Perglová, Jitka Šenkeříková, Zuzana Droppová 2013

Korektúry a editácia textu: Tomáš Dostál

1. knižná publikácia, prvé vydanie, 2013

Vydavateľ: **Martin Králik – ROGERBOOKS**

Krajná 23, 900 40, Dunajská Lužná, Slovenská republika

IČO: 47049481

DIČ: 1085414825

ISBN tlačenej knihy: 978-80-89695-00-3

ISBN PDF: 978-80-89695-01-0

ISBN mobi: 978-80-89695-02-7

ISBN epub: 978-80-89695-03-4

<http://rogerbooks.eu>

OBSAH

Temná zahrada příběhů	4
Železonoc	7
Jeřabinova snoubenka	17
Tetsuyo	39
Hrdinka	45
Tisíc jehel	57
Navždy	91
Ta pravá	105
Kóma	111
Dokud nás smrt nerozdělí	119
Vlčice	127
Blikající hvězda... Zhasne	139

TEMNÁ ZAHRADA PŘÍBĚHŮ

Deset povídek v tomto sborníku: desatero cest, desatero smrští obraznosti. Kdo chce tvrdit, že výlety do žánru fantastiky mají být krotké a brát se vyšlapanými pěšinkami? Kdo si myslí, že autorky nedokážou psát tvrdě, a že vrcholem brutality je barbar trahající nepřátelská střeva? Petra Slováková, mladá úspěšná autorka, o které začíná být slyšet, ho uvede v omyl.

Bytost zvaná běžný čtenář neočekává, že jemná světlovláska ve svých prózách obrací na ošklivý rub zažité motivy, líbivé ve své smírnosti. A ty, které působily znepokojivě už dříve, Petra dovede k variacím drtivým jako úder robotickou pěstí a mámivým jako delirický sen. Nabízí pestrý výběr subžánrů: new weird, steampunk, kyberpunk, horor. Žádná průzračná fantasy. Je znát, že vyrůstala v průmyslové metropoli, přesto i proto se vyhýbá čistounké hard-scifi.

K psaní ji pohání senzor tvořivosti, který pronikavě vnímá destrukci, křivdu, utrpení. Pragmatismus, pomýlení, manipulace – symptomy dneška, jeho

hypertrofovanou negativní realitu dovádí do extrému... nikoliv nepravděpodobného. Lidské city, bez ohledu na to, kdo je jejich faktickým nositelem, procházejí nelítostným tomografickým vyšetřením, neutají prchavou něhu a touhu, ani svoji zmatenou i znetvořenou podobu.

Romanci věčné lásky promění v ironického bratříčka „Svatební ch košilí“. Trauma dospívání splete se skřítky v třeskutě rmutné historce. Pohádce o posláním dodá ohňostrojem metafor hořkou malebnost mýtu. Svléká v dětském kyberpunku zdání za zdáním, až zbudou mrazivé, ostré kosti. Inspirace „Petrem Panem“ morfuje v postkatastrofický běs. Mecho-baladu, pandán k japonským sci-fi hororům, střídá steampunk – snad prolog k rozsáhlejšímu celku. Klasik Andersen věnuje segmenty a námět, které autorka přetaví v drásavě modifikovanou „Mořskou vílu“ a depresivní retelling „Vzpoury hraček“.

Petra ani náhodou neusnadňuje putování svými texty: podobají se dynamickým hudebním skladbám, jejichž zvukem jsou emoce a notami asociace, analogie, archetypy. Petra, ilustrátorka a malířka, hýří filmovými obrazy. Oscilují od křehkého půvabu k makabrní hrůze. Originální a jiskřivá imaginace působí úchvatně, omamně, děsivě. Řídí se fantazií a intuitivní strukturou příběhu, která má svůj vlastní pevný řád... avšak osnova je čtenáři skryta. Nezbyvá mu, než se nechat s autorkou nést po řece vyprávění, jejíž zběsilý tok ji strhává. Mnohé zůstává nedořečeno, naznačeno, nevysvětleno.

Ještě chvíli, vášnivost a senzibilita textu se zlomí v exaltovanost, odpudivé momenty pozbudou funkčnost, rafinovaná mozaika popisů přetíží děj: ale ta hranice není překročena. Málokdo ze spisovatelů se odváží jít až na dřeň bolesti tak urputně a s krutou, mámivou poetikou. Petřina naléhavá, hypnotická dikce není samoučelná. Potřebuje ji, pokud chce zachytit mnohotvárné prolínání světů. Živí a mrtví, dospělí a děti, lidé a technologie, biologické, umělé a kvaziumělé bytosti. Deziluze a skepse, hledání a destrukce v nalezení, odcizení a štěstí jako duchové křídlo mrtvé vážky.

Nesnažte se hledat logiku a nepitvejte, jinak porušíte

křehké předivo vizí, které vypovídají o našich traumatech a snech. Že jsou Petřiny příběhy grafické a morbidní? Ale kde že – zprávy z médií jsou v mnohem větší míře depresivní, nelítostné a okázale drastické. Pod nánosem nejkrvavějších, nejdivočejších a nejcyntičejších pasáží, které vymyslela a směle předhodila čtenářům, bdí její hluboký soucit a bezkonečný, chápavý smutek. Tam někde na dně Petřiných povídek, v marastu bezmoci a strachu, leží semínko naděje a čeká, až bude vloženo do úrodné prsti.

Internetový komentátor označil Petru jako autorku nikoliv žánru fantastiky, ale postmoderny. Proč by však fantastika neměla být součástí progresivního proudu mimo pohodlný mainstream? Neshledávám v tom rozpor, protože Petra kráčí ve stopách odkazu romantiků, symbolistů, surrealistů i raných naturalistů, jejichž díla splývají s širším okruhem fantastického žánru.

Petra Slováková stojí na slibných začátcích spisovatelské dráhy. V žádném případě nebude tuctová. Jen tvůrce sám ví, kolik ho jeho příběhy stojí, čím vším platí šém, díky kterému jeho slova ožijí – a jaké úsilí bude vyžadovat, než vyzraje k zenitu. Ale jak napsal jeden z Petřiných čtenářů, sám autor a literární publicista, čeká ji zářivá budoucnost. Já věřím, že se nemýlí.

Františka Vrbenská

Železonoc

Čtyřicátý pátý věk železa. Železonoc, období temna. Do Města zase pomalu ale jistě přicházela zima. Nemám ráda tohle roční období. Mrznou mi konečky prstů a v noci bývá taková inverze, že se nejde nadechnout bez toho, aby se člověk nerozkašlal.

Často mívám sny. Sny o městě z oceli. O konstrukcích a železu. Mase a šroubech. O mostech se šlachami spojených nosníků. Jako bizarní kolosy technických památek, které se i čas snažil zavát, aby zmizely z povrchu země, se tyčily televizní věže, satelity a z nich vedoucí sloupy elektrických vedení, jež protínala krajinu dráty, jako žíly prorůstají maso.

Město je živý organismus. Dýchající a pulsující s pomrkávajícíma očima světel, které v noci září, aby přes

den byly slepé. Jsou to ulice plné aut, smogu a semaforů, aby dělaly náš život pestrobarevný, zatímco ve skutečnosti je šedivě smutný a trpký jako plody trnkových náletů na okraji dálnic.

Kdysi mi to vyprávěl můj otec. Příběh o tom, jak jsme schovali hvězdy do nitra země. Říká se, že lidé vytvořili Obraceč, nástroj, který nás měl zachránit. Svět byl zničen,

© Petra Slovákova

a tak jsme utekli. Protože jen lidská mysl dokázala ve své geniálnosti vymyslet, jak to provést, a lidská ruka tak učinila následovaná příkladem mozku. A tak jsme se nechali okrást o nádheru oblohy. Otec říkával, že když žil ještě v normálním světě, vídával souhvězdí a počítal jednotlivé body, jejichž světlo k nám letí tisíce let. Než je tmáři začali zhasínat. Zmenšili a zkomprimovali *nic* a skryli hvězdy pod podrážky svých bot. Svět se ponořil do tmy. Obloha zmizela. A neživá těla ponořili do kádí, odkud jsme vzešli my...

Hračky.

Zaliti v železobetonových masivech a sociálních slumech se skrýváme za rouškou anonymity, protože jsme vyměnili jedinečnou identitu za pocit pomíjivého bezpečí. A zatím město žije z nás, našich snů, přání a ztracených jmen. Továrny pracují ve dne v noci a ozubená kola toho obrovského soukolí industriálního briliantu se točí, i když občas vržou a skřípou. Továrny na život a páru.

Zatímco jedna část společnosti se chtěla ubírat vpřed, druhá se otočila čelem vzad a začala hledat proti proudu času to, co jsme nechali odejít bez povšimnutí. A prvním předsevzetím bylo vyhubit nás a nahradit umělou inteligencí, která nespolehá na šarlatánská kouzla.

Přežívali jsme ze všech sil ve službách *lidí*. A pak přišla válka. Technokraté představovali vysokou šlechtu znalou v technických oborech. Byla to inteligence doby, pokročilá a před ničím se nezastavující. Ale našli se takoví, kterým se jejich pokrokové myšlenky nelíbily, a nesouhlasili s nimi. Těm se říkalo *tmáři*. Zatímco technokraté upřednostňovali vědu a techniku před vším ostatním, *tmáři* se zaměřili na zdroje starodávné moci. Na magii a kouzla. Místo letadel se vrátily mnohokrát zdokonalené vzducholodě. Byla to vlna romantických poblázněných snů s dobrodružnými sklony, které technokraté začali válcovat moderními vynálezy. A proto bylo jejich prvním předsevzetím vyhubit nás, umělou inteligenci. Nešlo o to, na čí straně stojíme, šlo o princip a ideály.

Ideály jsou věčné.

Dobro je jen iluze bez naplnění.

A lidé jsou pořád tady a pořád stejní. Všichni jsme jen hračky, ať už z masa nebo z plastiku. A když svítá, tiskneme obličej na neprůstřelné sklo a žadoníme: „*Pust' nás ven!*“

Trhy před radnicí byly velkolepé. Několikaset metrová věž ze skla a oceli nás hlídala a hodiny zasazené v její střeše ukazovaly neúprosný čas.

Sněhurka v hadrech žeberala o pár mincí na jídlo a čarodějka s jablky, které prodávala na tržišti, se je snažila pomocí roztažených deštníků ochránit před nasáknutím jedy padajícími ze vzduchu.

Utíkala jsem přes železniční přejezd, a než začalo vyzvánět poplašné zařízení, které signalizovalo, že musí všichni opustit prostor kolejí, zahlédla jsem ji. Možná to byl stín, ale já si byla jistá.

Zastavila se až za závorami. Bledou tvář měla strhanou a šedé oči ledové jako vichřice. Kolem létaly sněhové vločky ve velkých chumlech a vítr jimi zmítal v neuhlazených poryvech, jako by je chtěl rozervat na cáry. Povětrnostní podmínky mi mohly zkreslit její podobu, ale ty oči se s ničím nedaly splést. Propalovaly se smogovým příkrovem. Chtěla jsem ji obejmout, kdybych nevěděla tu jistou skutečnost. Že byla mrtvá.

Ucukla jsem k mostu, ale ona mě nespouštěla z dohledu. Šla za mnou, pomalu, vypočítavě jako učitel, který rákoskou poklepává v monotónním rytmu, a všichni žáci se obávají, kam dopadne. Rozběhla jsem se. Chtělo se mi křičet, ale věděla jsem, že by mi nikdo nepomohl. Ne v tomhle chladném světě bez lásky a soucitu.

Jdou po nás *tmáři*. Ti, kteří zhasínají hvězdy. Nejhrůznější lidský vynález, ale ne jako my všichni. Oživlí mrtví. Když nad tím tak uvažuju, nevím, zdali byli někdy vůbec živí. Já jsem živá. Doufám... podle protokolu nás

setřídili na mrtvé a zbytečné. Možná je jedno synonymum druhého, nejsem znalec. Jsem panenka. Otec říkával, že jsme lidé s příměsemi, abychom přežili ve zničeném světě.

Noha mi uklouzla na sněhu, upadla jsem na štěrkovou cestu a do obličeje mi vystríкло bláto z rozježděné cesty. Když jsem se ohlédla, pořád tam stála a usmívala se. Pokusila jsem se vstát. V koleni jsem měla drobnou prasklinu. Černé šmouhy na porcelánové kůži už nikdy nezmizí. Popadla jsem kámen, abych se mohla bránit. Rozhodla jsem se bojovat, ačkoliv bylo předem jasné, že vítězství je nemožné.

Byla o něco vyšší než já. Porcelánová panenka ze stejné továrny. Vyrobili nás na zakázku, ale nikdy jsme nedošly k majitelům, abychom mohly poznat teplo konejšivé dětské náruče malých princezen. Černé vlasy měla vyčesané do vysokého účesu, na některých místech spálené, nejspíš od té nehody, při níž zemřela. Když si všimla, že jí stojím čelem, také se zastavila.

Pak vytáhla pistoli, a než jsem se nadála, zmáčkla spoušť. Kulka mi cinkla za rameny přímo o okap budovy nádraží. Nevěděla jsem, co dělat, zoufalství mě pohltilo, zastřelo mi smysly a já se chtěla bránit, kopat a kousat jako zuřivé zvíře, jen abych si udržela iluzi lidství. Musela nabíjet, ale než stačila zastrčit stříbrnou kulku, strhla jsem ji na zem a praštila ji do namalovaného obličeje kamenem.

Shodila mě jako bych nic nevážíla, popadla mě za rukáv a snažila se mi vykloubit paži. Zapřela jsem se nohou a podpatkem ji nakopla. Překulily jsme se jako dvě loutky, které nemohou chodit bez svého vůdce. V touze zabít mě mne za nohu stáhla k sobě, jenže já ji nakopla do hrudi, a ačkoliv jsem na sobě měla těžkou několikavrstevnou sukni, rychle jsem ji zatížila pod sebou.

Popadla jsem kámen, který mi předtím upadl, a praštila ji. Jako šílená jsem zvedala ruku, až se mi lem sukne zbarvil její tělní tekutinou, a do okolí odlétaly šroubky a součástky. Sápala se po mně. Stahovala mě za vlasy a šaty, až mi je roztrhala, avšak za chvíli se v torzu konečně zablesklo

a obláček kouře dal jasně najevo, co jsem udělala. Apaticky jsem upustila provizorní zbraň a vstala. Vyděšeně jsem hleděla na tisíce střepů. Porušila jsem všechna pravidla, která nás v továrně naučili. Pak se za mnou ozval nějaký šramot. Polekaně jsem se otočila a srdeční strojky se hlasitě rozvrčely.

Rozbitým obličejem, který už ničím nepřipomínal člověka, ale poškozenou skořáčku vejce, se ke mně otočila a v obviňujícím gestu na mě namířila pistoli jako prodloužený prst. Světlé kadeře mi zakryly výhled, snad aby mě ušetřily potupného zírání na vlastní smrt. Pak se ozvalo ohlušující zapískání. S nadějí v očích jsem vzhledla. Obludný řev železného stroje, který se kolem nás prohnal, mi nikdy nezněl tak nádherně, jako nyní.

Lokomotiva ji strhla. Rozmetala na kousky její už tak křehké tělo, a pak zmizela dál po kolejích, zanechávajíc za sebou obláček páry. Utržené údy létaly vzduchem a s třískotem dopadaly na zem. Bez krve.

Břicha vzducholodí se občasně vynořila z oblak jako z obráceného moře a zase se ponořila zpátky. Boky čerily oblaka a slunce prosvítalo kolem křídel v několika paprscích duhového světla. Můry se občas zatřepotaly na domovních zdech, a tak o sobě až drze dávaly vědět, protože jinak téměř nešly rozeznat na tmavé omítce. Jejich křídla měla daleko tmavší odstín, když se jejich organismy adaptovaly na barvu stěn, aby mohly přežít v těžké průmyslové aglomeraci, kde by byly pro ptáky viditelné jako černá kaňka na bílém papíře. Na zdi byl přišpendlený uschlý a vypreparovaný *Parnassius apollo*. Tatíček Linné by se divil.

Musela jsem pryč! Chtěla jsem se vydat do krajů za hranicemi města. Tam, kam se hrdinové z dávných dob vydávali, aby spoutali smrt. Brána se otevřela, aby mohli dovézt suroviny. Mrtví vstávali jako oživlé stroje, aby zabíjeli živé pod malým zimním sluncem, které prosvítalo

skrže špinavé mraky. Zableskl se signál.

Vydala jsem se k bráně, obezřetně, aby mě nechytily. Co se mělo stát, ať se klidně stane. Věci jsou tu od toho, aby se děly. Věci jsou přinuceny dít se.

Tmáři hlídali bránu. Oči jim svítily odraženým světlem z obrazovek. Útok se spustil příliš rychle a okamžitě se strhlo vraždění. A mí přátelé jeden po druhém umírali. Zabili velkého plyšového medvěda i vojáčka z cínu. Vzduchem létaly kousky plyše rozstřílené rychlopalnou zbraní. Cinkot vystřílených nábojnic přehlušil křik a nářek. Cínová armáda se rozpouštěla pod výbuchy plamenometů. Vojáčkům ustřelovali hlavy a údy, které sebou ještě dlouho po tom zmítaly ve stříbrných kalužích.

Panenko vedle mě plakala. Ronila krvavé slzy, ale když jsem jí chtěla pomoci, odstrčila mě. Po tváři jí tekla kyselina pomalu šířající celé tělo. Sledovala jsem, jak se taví. Vpalovalo se jí to do kůže, až z končetin zůstaly jen roztržené pahýly. Pak se obnažilo maso. Kyselina syčela a z map v těle stoupal odporný zápach chemikálií smíšených s rozkladem. Skleněné oči praskly a částečně vytekly po porcelánové tváři. Ačkoliv oční mok tvořila především tekutina, čočka i nervy zůstaly pevné, nadále držely tvar, takže vypadala jako kříženec panenky a porouchaného člověka. Odtrhla jsem pohled od pulsujících provazců žil, které se odhalovaly v rudém mase.

Couvla jsem a narazila do něčeho velkého. Byl to cirkusový slon. Ze špalkovitých nohou trčely opeřené konce šípů. Zkrvavené cary kůže visely z boků a plácaly se ve větru jeho trhavými pohyby, zatímco on se ze všech sil snažil chobotem od sebe odervat *tmáře*, kteří ho s drápy na rukou porcovali zaživa. Pár jich rozdupal na krvavou kaši, ale ačkoliv je odhazoval na strany, navzdory vši síle jejich řady neubývaly. Zato jemu brzy dojde energie. Oni to věděli. Někteří stáli v pozadí s potměšilými úsměvy, kde čekali, až se unaví. Pak ho budou moci strhnout na zem a zabít.

Odražený kámen mě praštil do hlavy. Cítila jsem, jak mi po krku stéká něco teplého. Snad jsem alespoň přeslechla křupnutí. Sáhla jsem si na zátylek. Prsty zbarvila rudá tekutina. Svezla jsem se na kolena a začala zvracet, ačkoliv nebylo co. Dávila jsem na prázdno, dokud mě nesrazil zahradní trpaslík. Něco na mě sprostě zakřičel, než ho pistole trefila, takže se jeho keramické tělo rozprsklo na desítky živých střepů. Vnitřnosti se vyvalily ven. Pořezala jsem si ruku o střepy z jeho těla, když jsem se pokoušela vstát. Zaryly se do dlaní, ale já nedbala bolesti. Měla jsem tak příšerný strach, že jsem nic necítila.

Dokázala jsem vnímat jen paniku kolem sebe, zatímco jsem zůstala jako socha. Jako kousek hmyzu uvězněný v jantaru. Všude létaly obláčky plyše a páchla spálenina. Papírový drak spadl v oblaku kouře vedle mě, jen taktak jsem uhnula, aby mě nesmetl. Zabořil se do země kostrou, která možná kdysi bývala lidská, než kosti ztenčili, vyduli a ukuli z nich jeho.

Od hořícího ohně mi chytly šaty, ale naštěstí jsem je dokázala uhasit v krvi poblíž ležícího panáka. Slaměné hračky plály zrovna tak, jako strašáci, kteří se dokázali jako jedni z mála postavit na odpor. Nedokonalé neforemné ruce trhaly těla *tmářů* a bez výrazu jim prorážely hlavy. Vosičky poletovaly zmateně vzduchem. Jejich pruhovaná těla se snášela k zemi, kde útočily svými bodci na hlídače. Obrovskými ostny je píchaly do tváří, probodávaly lebky a oslepovaly je, nalétávaly na ně, když se bránili. Mávali holýma rukama a snažili se je od sebe odtrhnout, zatímco jim kusadly trhaly údy. Do obličeje mi stříkla krev od jiné panenky.

Utíkala jsem dál, dokud byla brána otevřená. Kolem se tyčily zčernalé pahýly stromů a gigantické velryby zalité v asfaltu. Nafouklá břicha se vzpínala k nebi, v podkladu se objevovaly praskliny a odér rybniny se vznášel v oparu jako pach smrti. Jeden z těch obřích savců vybuchl, a ta mohutná exploze spolu se smrští vnitřností strhla jeden